

Gäller för: Klinik för hud-STD infektion vårdhotell och ögonsjukdomar

Giltig från: 2025-06-30

Innehållsansvar: Rikard Sundberg, (riksu1), Specialistläkare

Giltig till: 2027-06-16

Granskad av: Rikard Sundberg, (riksu1), Specialistläkare

Godkänd av: Eva-Marie Boman, (evmsv), Verksamhetschef

Isotretinoin för behandling vid akne

Sammanfattning

Rutin för behandling med Isotretinoin vid svår akne.

Förändringar sedan föregående version

Redaktionella ändringar. Giltighetstiden förlängd.

Förutsättningar

Rutinen finns för att möjliggöra uppgiftsväxling till SSK vid uppföljning av patienter under pågående Isotretinoinbehandling mot akne. Rutinen utgår från Sahlgrenskas motsvarighet där justeringar gjorts utifrån lokala förutsättningar på SÄS.

Läkemedel

Kapsel Isotretinoin 10 mg (finns även som 20 mg kapslar men på kliniken ska endast 10 mg kapslar förskrivas).

Kontraindikationer

Ska ej ges under graviditet eller amning, vid allergi mot soja/jordnöt samt ej ges ihop med tetracykliner. Se FASS för övriga kontraindikationer.

Biverkningar

De allra vanligaste är torrhet och irritation i hud, näslemhinna och ögon, myalgi/artralgi, stegrade levertransaminaser och triglycerider. Se FASS för övriga biverkningar

Genomförande

Arbetsbeskrivning

Måldos och dosering. Minst 120 mg/kg som ackumulerad måldos över tid. Avrunda alltid upp till närmaste jämna hundratal antal kapslar á 10 mg. Vid behov kan högre måldos behövas, vid exempelvis svår bål/ryggakne kan man överväga att gå upp till 150 mg/kg. I enstaka fall kan ännu högre måldoser krävas. Vid mycket kraftiga aktiva acnebesvär överväg samtidig prednisolonbehandling den första tiden.

Dygnsdos av Isotretinoin de första veckorna är 0,5 mg per kg, vilket kan höjas upp till maximalt 1 mg/kg under resten av behandlingstiden om provtagning och eventuella biverkningar medger detta. Detta ger en ungefärlig behandlingstid på ca sex månader. Ingen uttrappning behövs, Isotretinoin avslutas direkt när behandlingsmål är uppnått. Viktigt är att Isotretinoin tas ihop med mat (fördubblar biotillgängligheten).

Det är även möjligt att behandla patienter med låg dygnsdos isotretinoin. Detta förlänger total behandlingstid i motsvarande mån tills de uppnått behandlingseffekt utan akneskov i minst 1 månad eller tills de uppnått ackumulerad måldos över tid. Motivationen till lägre dygnsdos är minskade biverkningar.

För fertila kvinnor

Noggrann information om att Isotretinoin är gravt fosterskadande. Behandlingsstart rekommenderas andra eller tredje menstruationsdagen. Fullgod antikonception krävs minst en månad innan behandlingsstart, under hela be-handlingstiden och i minst en månad efter avslutad behandling. Om patienten är sexuellt aktiv och saknar adekvat preventivmedel, hänvisa till ungdomsmottagning, mödravårdscentral eller gynekolog för utprovning av detta innan behandling kan påbörjas. Fertila kvinnor måste skriva under behandlingskontrakt med bland annat information om att hon inte får bli gravid under behandlingen.

Innan behandlingsstart

Fotodokumentera. I samband med läkarbesök och beslut om insättning bestäms måldos och planerad daglig dosering. Detta skrivs in i patientinformationen som en skriftlig ordination som patienten får med sig tillsammans med läkemedelsinformation och lila informationsblad för bokning av återbesök. Samtliga patienter skriver under behandlingskontrakt som skannas och journalförs.

Provtagning

Inför insättning av Isotretinoin:

1. ALAT
2. Faste-triglycerider
3. Graviditetstest (fertila kvinnor)

4 veckor efter behandlingsstart:

4. ALAT
5. Faste-triglycerider
6. Graviditetstest (fertila kvinnor)

5 veckor efter avslutad behandling:

7. Graviditetstest (fertila kvinnor)

Behandlingsstart

Om startprover är utan anmärkning kontaktas patienten och behandling kan påbörjas. Recept skrivs med fördel för hela kuren, fördelat på flera uttag.

OBS förskriv alltid endast styrkan 10 mg, då patienten har fått instruktion att räkna antalet kapslar. Provtagning ordineras elektroniskt i Melior, patienten informeras om att vederbörande själv behöver kontakta vårdcentral för att boka provtagningstid.

Uppföljande prover: kontakt med patienten endast om avvikande prover.

Uppföljning

Återbesök hos sjuksköterska för utvärdering av behandlingseffekt inkl. foto-dokumentation ca 16 veckor efter behandlingsstart.

Om god effekt, ingen ytterligare uppföljning. Patienten får information att fullfölja kuren till planerad måldos.

Om fortfarande akneaktivitet föreligger informeras patienten att höra av sig till kontaktsköterska om det kvarstår aktivitet när det är cirka en månad kvar av behandlingen, för ställningstagande till förlängd behandling. Uppföljning av patienter med förlängd behandling får individualiseras utifrån behov av behandlande läkare.

Dokumentinformation

För innehållet svarar

Rikard Sundberg, Specialistläkare HUD/STD, SÄS

Fastställt av

Eva-Marie Boman, verksamhetschef HIVÖ SÄS

Nyckelord

Isotretinoin, behandling, akne

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Klinik för hud-STD infektion vårdhotell och ögonsjukdomar

Innehållsansvar: Rikard Sundberg, (riksu1), Specialistläkare

Granskad av: Rikard Sundberg, (riksu1), Specialistläkare

Godkänd av: Eva-Marie Boman, (evmsv), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9636-289300616-12

Version: 4.0

Giltig från: 2025-06-30

Giltig till: 2027-06-16